

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 49, 2022

2022-12-07

Sammanfattning

Under de senaste veckorna har priserna på naturgas, kol och utsläppsrätter gått upp till följd av bland annat kallare temperaturer. Oljepriset har generellt sjunkit bland annat till följd av det nya pristaket på olja.

Oljepriset har generellt sjunkit, bortsett från en pristopp vid månadsskiftet. På nedåtsidan ligger fortsatt en oro över den höga inflationen och svaga ekonomiska siffror från Kina. Det nya pristaket som introducerades av G7-länderna och EU i slutet av förra veckan bidrog också till att priset gick ned något eftersom nivån på pristaket anses vara relativt generöst.

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har gått upp och TTF M+1 stängde den 5 december på EUR134,7 per MWh. De europeiska naturgaslagren är fortsatt välfyllda men Europa har börjat göra uttag från lagren och fyllnadsgraden är nu på 91 procent.

Kolpriset i Europa har stigit med mer än 10 procent, något som kopplas till kallare väder, högre gaspriser samt låg europeisk vindkraftsproduktion.

Priset på utsläppsrätter i EU:s handelssystem ETS har stigit med mer än 18 procent de senaste två veckorna till följd av kallare väder och relativt låg produktion av vindkraft vilket ökar efterfrågan på fossil elproduktion och därmed också på utsläppsrätter.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	4
Kol och EU ETS	6

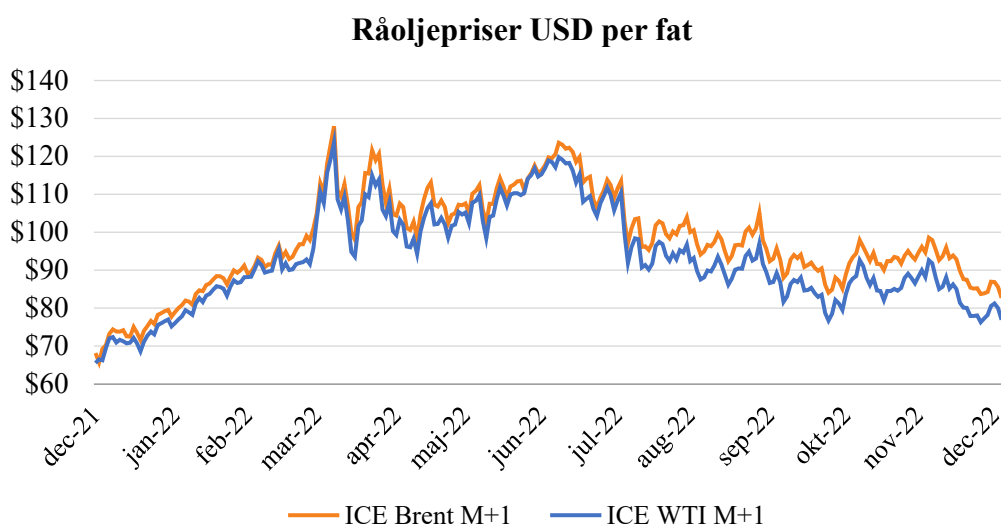
Priser vid stängning den 5/12

Olja	ICE Brent, front month		
	82,68	USD/fat	↓*
Naturgas	ICE TTF, month ahead		
	134,7	EUR/MWh	↑*
Kol	ICE AP12, front month		
	262,7	USD/ton	↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract		
	87,31	EUR/ton	↑*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Olja

Oljepriset har fortsatt att sjunka och uppgick vid stängning den 5 december till knappt USD83 per fat (Brent M+1), vilket kan jämföras med USD85 per fat den 22 november. Priset har i genomsnitt uppgått till omkring USD85 per fat de senaste två veckorna, vilket är USD7 per fat lägre jämfört med det genomsnittliga priset tvåveckorsperioden dessförinnan.

Källa: Intercontinental Exchange.

Faktorer som pressar priset nedåt är fortsatt en oro över en globala ekonomins utveckling som väger på oljeefterfrågan. Dämpande siffror från Asien som visar på den lägsta oljeefterfrågan på sju månader har också tyngt ned priserna och det finns stor osäkerhet kring framför allt Kinas efterfrågan framöver. Flera prognosinstitut ser en ökad oljeefterfrågan under 2023 drivet framför allt av en stark ekonomisk tillväxttakt i Kina och det finns därmed utrymme för priserna att stiga under 2023. Kina har också luckrat upp sina strikta restriktioner kopplat till landets nollstrategi för covid-19 smitta efter protester i flera städer. Exempelvis har krav på karantän efter internationella resor tagits bort och krav på testning har i vissa fall tagits bort eller begränsats, vilket kan bana väg för en återhämtning i den kinesiska oljeefterfrågan framöver. Samtidigt skulle en ekonomisk recession utanför Kina och fortsatt hög inflationsnivå kunna begränsa en växande oljeefterfråga.

På måndagen (5 december) trädde EU:s sanktioner mot import av rysk råolja ikraft, vilket innebär att det är förbjudet för medlemsländer att importera havsburen råolja från Ryssland, att transportera rysk råolja samt tillhandahålla olika tjänster såsom försäkring och skeppsmäklari för transport av rysk råolja. Detta gäller även råolja till tredje land om inte råoljan handlas till eller under det pristak om USD60 per fat som G7-länderna och EU har kommit överens om. Förhoppningen från bl.a. EU är att pristaket kommer leda till lägre intäkter till den ryska statskassan, samtidigt som de globala oljeleveranserna påverkas i mindre utsträckning under sanktionerna. Detta eftersom rysk olja då fortsatt

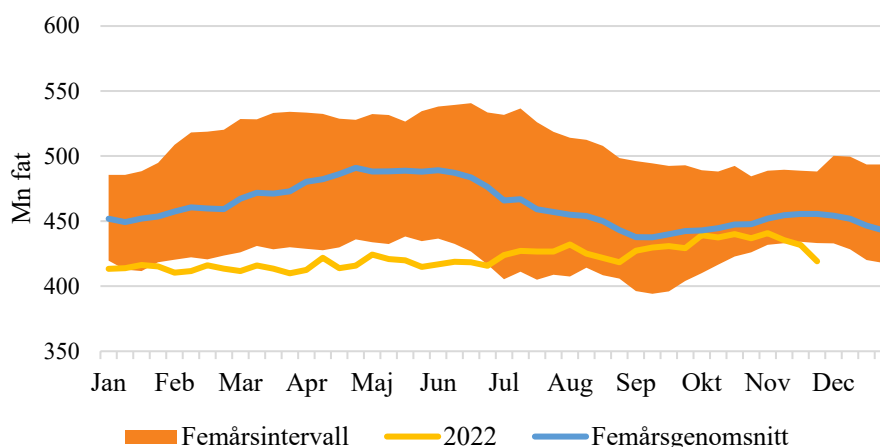
kan säljas och transporteras till länder i Asien, vilket i teorin kan frigöra oljeleveranser från Mellanöstern för Europa.

Det återstår att se hur länder utanför EU kommer hantera pristaket och huruvida Ryssland kommer vägra exportera olja till länder som använder sig av ett pristak eller ej. Ryssland har tidigare meddelat att man inte kommer sälja till någon som använder sig av pristaksmekanismen. Dock innebär den nu satta pristaksnivån att rysk olja ändå har sålts under prisnivån tidigare, till följd av kraftigt höjda kostnader för transport av rysk olja, vilket har pressat ned priset på rysk olja exklusive transportkostnader. Det finns därmed utrymme för köpare av rysk olja att man fortsatt handlar olja från Ryssland till marknadsmässiga priser, som också ligger under pristakets nivå.

Enligt uppgifter i media ska Ryssland via okända köpare ha tillskansat sig en större flotta av äldre tankerfartyg som man vill använda för att fortsatt leverera olja utanför EU. Samtidigt är den så kallade skuggflottan (som exempelvis Iran och Venezuela också använt sig av under sanktioner) inte tillräcklig för att täcka hela Rysslands transportbehov. Effekten av sanktionerna och pristaket kommer sannolikt bli tydligare under de kommande veckorna.

Nyligen meddelade också OPEC+ att man inte justerar sin produktion trots att sanktionerna mot Ryssland träder ikraft, vilket initialt ledde till att priserna steg något för att sedermera sjunka igen. OPEC+ menar att det råder stor osäkerhet på marknaden och att man väljer att avvakta med en eventuell produktionsökning för att bedöma effekterna av de europeiska sanktionerna.

Amerikanska lager exklusive strategiska beredskapslager

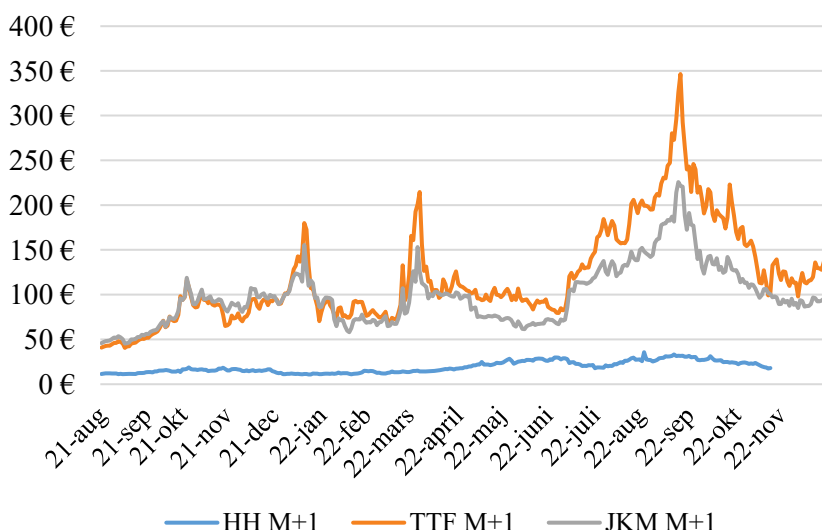
Källa: EIA.

De amerikanska råoljaelagren har minskat relativt kraftigt till följd av ökad produktion i de amerikanska raffinaderierna och ligger fortsatt under femårsgenomsnittet.

Naturgas

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sedan förra marknadsbrevet publicering gått upp. Priserna gick upp den 23 november efter besked från ryska Gazprom om att transitvolymerna via Ukraina kan komma att stoppas från och med den 28 november. Anledningen till uttalandet från Gazprom uppgavs vara att gas menad för Moldavien lagrats i Ukraina men situationen löstes sedan och priserna pressades tillbaka något, dock inte tillbaka till samma prisnivå som innan uttalandet. I mitten på förra veckan steg priserna ytterligare och TTF M+1 stängde den 30 november på EUR146,4 per MWh. Trots fortsatt välfyllda lager fick de kallare temperaturerna och ökade efterfrågan priserna att stiga till högsta nivå på nästan två månader. Priserna har sedan dess åter igen pressats tillbaka och TTF M+1 stängde den 5 december på EUR134,7 per MWh, att jämföra med EUR136 den 23 november.

Naturgaspriser EUR per MWh

Källa: Montel. Priserna för Henry Hub (HH) är inte uppdaterade på grund av tekniska problem.

Det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM stängde den 5 december på EUR 101,3 per MWh och handlas nu väl under priset för naturgas i Europa. Det högre priset i Europa skapar lockar LNG-laster att söka sig till den europeiska marknaden.

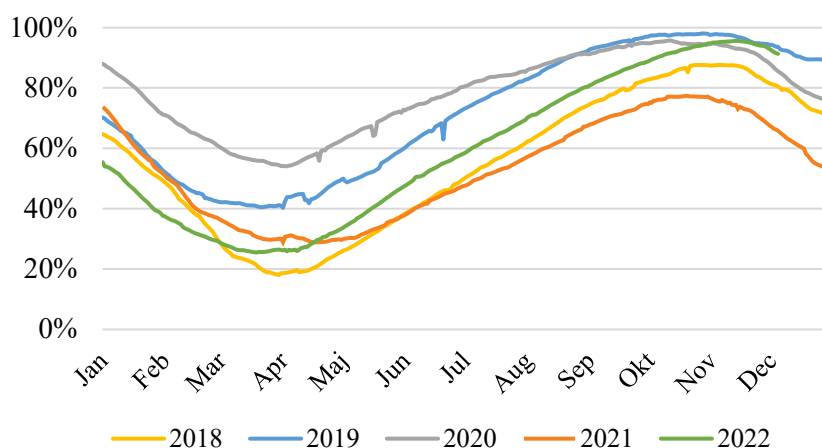
Den globala LNG marknaden påverkas av besked om ytterligare försenad återstart av Freeport LNG. LNG-exportterminalen, som är den näst största i USA, brann i juni och har sedan dess varit stängd. Freeport LNG var planerad att återstartas i mitten av december men blir nu ytterligare försenad.

Tyskland har slutit avtal med Qatar på leverans av två miljoner ton LNG per år till Tyskland i minst 15 år från och med 2026. Qatar är en av världens största LNG-exportörer. USA och Storbritannien gav i veckan besked om ett nytt energipartnerskap där USA ska förse Storbritannien med cirka dubbelt så mycket LNG jämfört med 2021

(9–10 miljarder kubikmeter), vilket redan uppnåts i år. Tidigare i år ingick EU och USA partnerskap om ökade LNG-leveranser från USA till EU.

Enligt den amerikanska energimyndigheten EIA kommer Europas LNG importkapacitet att öka med en tredjedel till slutet av 2024. Flera europeiska länder, däribland Tyskland, bygger nu flytande LNG-terminaler även kallade FSRU (floating storage and regasification units).

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

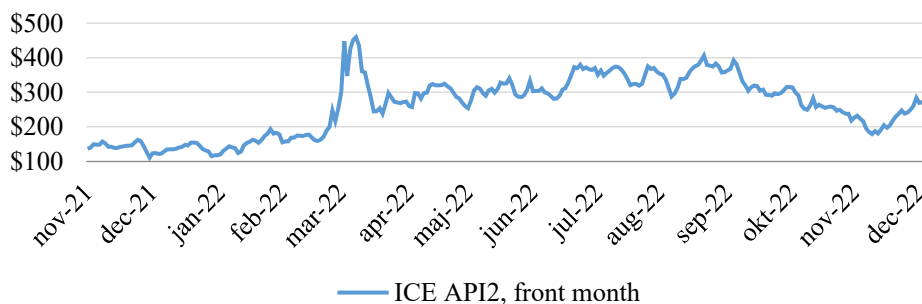
De europeiska naturgaslagren är fortsatt välfyllda men Europa har börjat göra uttag från lagren och fyllnadsgraden är nu 91 procent.

Den nuvarande lagerfyllnaden innebär att lagren uppfyllde det EU-krav om minst 80 procent fyllnad senast den 1 november i år som beslutades tidigare i år för att öka försörjningstryggheten under den kommande uppvärmningssäsongen. Det är dock viktigt att understryka att även med fulla naturgaslager måste Europas användning av naturgas minska under en normal uppvärmningssäsong för att kunna hantera bortfallet av de ryska naturgasleveranserna. EU-kommissionen har nu presenterat fyllnadsbanor för EU:s medlemsstater i syfte att nå 90 procent lagerfyllnad den 1 november nästa år.

Kol och EU ETS

Sedan förra marknadsbrevet har kolpriset i Europa stigit med mer än 10 procent, något som kopplas till kallare väder, högre gaspriser samt – under den senaste veckan - låg europeisk vindkraftsproduktion. De störningar som ägde rum i november i de för EU viktiga kolexportländerna Colombia och Sydafrika har i hög grad lösts. Leveranserna av kol till den colombianska utskeppningshamnen Puerto Bolivar har från och med den 23 november återupptagits efter att järnvägsförbindelsen ifråga under två veckor varit blockerad av tidigare anställda som krävt att återfå sina arbeten. Den viktiga utskeppningshamnen Richards Bay i Sydafrika har dock ännu ej helt kommit tillbaka i full kapacitet efter den tågurspärning som skedde i november. Den 5 december stängde kolpriset på 262,70 USD per ton.

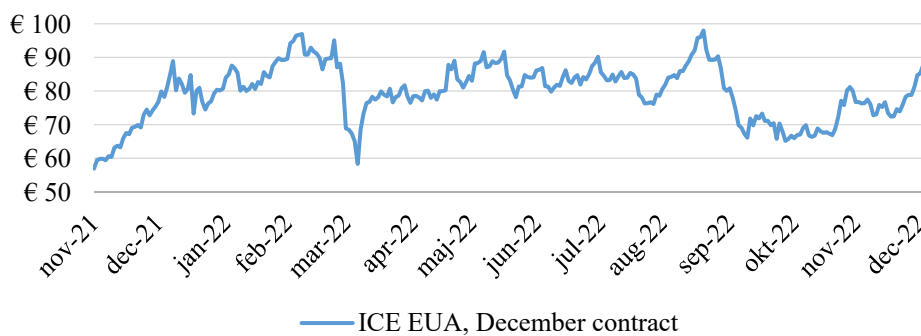
Kolpris USD per ton

Källa: Intercontinental Exchange

Priset på utsläppsrätter i EU:s handelssystem ETS har stigit med mer än 18 procent under de senaste två veckorna. En kallare väderlek och relativt låg vindkraftsproduktion under slutet av november och början av december har ökat behovet av kraftproduktion baserat på fossila bränslen. Detta har sin tur lett till ökad efterfrågan på utsläppsrätter vilket har bidragit till ökade priser. Den 5 december stängde priset på utsläppsrätter på 87,31 EUR per ton CO₂.

Utsläppsrättspris EUR per ton

Källa: Intercontinental Exchange.